

TLAČOVÁ SPRÁVA

Titul výstavy:	Enigmatická krajina
Vystavujúci autori:	Katarína Bajkayová, Peter Decheť, Martin Kochan, Leonard Lelák, Natália Šimonová, Tomáš Žemla
Miesto konania:	Galéria Jána Koniarka v Trnave, Nové krídlo Koppelovej vily, Zelený kríček 3, Trnava
Kurátor:	Filip Krutek
Otvorenie výstavy:	18. 6.(Št) 2020 o 18:00
Trvanie výstavy:	19.6.(Pia) 2020 – 23.8.(Ne) 2020

Výstavný projekt Enigmatická krajina prezentuje reinterpretácie a ideové a formálne aktualizácie tradičného maliarskeho žánru krajinomalby optikou najmladšej generácie výtvarníkov v médiu sochy (K. Bajkayová, L. Lelák) a malby (P. Decheť, N. Šimonová). Nastupujúcu generáciu výtvarníkov dopĺňa konceptuálna videointervencia Martina Kochana a špecifické plátna Tomáša Žemlu založené na technicky presnej výstavbe štruktúry obrazu. Titul výstavy si prepožičiava pôvodne grécky termín ainigma vzťahujúci sa na významy ako hádanka, temné reči alebo hovoriť v narážkach. Krajinu zase chápe ako jasne ohraničený priestor definovaný komponentmi a fragmentmi prírody. Selekcia diel pre túto výstavu nemá ambíciu idealizovať prírodnú scenériu ani nastrovať riešenia environmentálnej krízy. Reflektuje skôr na rôznorodosť a nejednoznačnosť uchopenia krajiny ako žánru a striktného vymedzenia jej formálnych a obsahových aspektov.

Idea výstavy a výber autorov vzišiel z posunu chápania krajinomalby (krajiny) smerom od žánru k platforme, ktorá otvára nové významové roviny. Ťažiskovou teda nie je otázka, či je artikulovanie problémov súčasného sveta možné adekvátne zachytiť prostredníctvom zobrazovania prírody, resp. krajiny. Naopak, akceptuje ju ako určitý celok so svojbytnou logikou a unikátnou materialitou, ktorá simultánne existuje spoločne s našou technocivilizáciou a kultúrnou pamäťou ako jeden komplexný ekosystém, ktorého jednotlivé súčasti sa navzájom dopĺňajú. V tomto kontexte tak definícia prírody a jej fragmentu v podobe krajiny ďaleko presahuje mechaniky umeleckej reprezentácie založenej na vytváraní jej mimetickej kópie. Má teda bližšie k štruktúrálnej skladbe krajiny, z čoho vychádza aj koncepcia výstavy odvíjajúca sa v dvoch rovinách:

Prvú polohu predstavuje transformácia krajiny v maliarskej polohe, resp. priame referencie na prírodný priestor. Reaguje na aktuálne problémy vizuality a percepcie krajinomalby, ale zároveň aj na fyzickú premenu okolitej (civilnej) krajiny poznačenej ľudským zásahom, pričom využíva klasické maliarske prostriedky. **Natália Šimonová (*1995)** vo svojej monumentálnej koláži

Zriaďovateľ:

Multiplikácia pracuje s hrdzou a frotážou. Jej primárnym záujmom je estetika a materiálová nestálosť zanedbaných socialistických detských ihrísk, ktorých dekonštrukciou v lineárnom priestore vytvára vlastný mikrokozmos – krajinu. **Peter Decheť (*1979)** vo svojich maľbách pracuje primárne s priestorom a jeho prázdnotou. Po človeku zostáva iba sediment v podobe zanechanej práce. Jeho veľkoformátové výjavy podkrovia sakralizujú krovovú konštrukciu ako výtvar (absentujúceho) človeka s vlastnými priestorovými vzťahmi, podobne ako v menších maľbách s motívom vraku automobilu parazitujúceho vo voľnej prírode. Záujem **Tomáša Žemlu (*1984)** sa zase sústreďuje na štruktúru a dynamiku nížinatej krajiny v okolí Trnavy. Reinterpretáciou pointilistickej techniky vytvára unikátne kompozície, ktoré častokrát bohatým vrstvením rôznych odtieňov jednej farby ponúkajú vibrujúce scény odkazujúce na materiálovú prapodstatu krajiny.

Druhá časť výstavy prezentuje priestorové analýzy fragmentov a exaktných foriem krajiny, resp. prírody (jaskyne, stromy, autentické materiály, organické tvary,...) v sochárskej podobe v dialógu s videom. Diela vo vzájomnej komunikácii utvárajú vlastný, špekulatívny prírodný priestor. Ich ukotvenie v rámci koncepcie výstavy sa teda pohybuje na poli šylizovaného environmentu, pričom jednotlivé diela chápe ako krajinné/prírodné komponenty. **Katarína Bajkayová (*1994)** vo svojej inštalácii Dialektika podzemia vychádza z redefinovania vzťahu prázdneho/vyplneného, interiéru/exteriéru, pričom využíva motív jaskyne. Inštalácia evokujúca interiérovú scénu vzišla z primárneho využitia jaskyne ako obydli. **Leonard Lelák (*1995)** vo svojich objektoch deštruuje a narúša prírodný materiál (kmene stromov), ktorý následne ošetruje prostredníctvom akýchsi umelých implantátov s cieľom transformovať ich pôvodný význam. Symbolizuje nahrádzanie netrvalých prírodných materiálov za stálejšie a ich symbiózu, pričom vytvára unikátne, hybridné krajiny. **Martin Kochan (*1981)** vo svojom videu Krajina maľba II. (s prvou verziou Krajina maľba bol nominovaný na cenu Oskara Čepana 2014) vystupuje v pozícii tvorcu apropriováním existujúceho brezového lesa, ktorý domalováva vápenným bielym náterom, pričom nie je jasné, či sa maľba adaptuje na krajinu alebo naopak. Vytvára tak dialóg s historickým žánrom krajinomaľby, ktorý redukuje do polohy gesta, resp. akcie.

Filip Krutek